2025/170

28.1.2025 г.

РЕШЕНИЕ (ЕС) 2025/170 НА СЪВЕТА

от 27 януари 2025 година

за частично спиране на прилагането на Споразумението между Европейския съюз и Грузия за улесняване на издаването на визи

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 77, параграф 2, буква а) и член 218, параграф 9 от него,

като взе предвид Споразумението между Европейския съюз и Грузия за улесняване на издаването на визи ([1]), и по-специално член 14, параграф 5 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

(1) Споразумението между Европейския съюз и Грузия за улесняване на издаването на визи (наричано по-нататък „Споразумението за визови облекчения“) влезе в сила на 1 март 2011 г.

(2) Целта на Споразумението за визови облекчения е да се улесни, на основата на реципрочност, издаването на визи на гражданите на Съюза и на Грузия за планиран престой от не повече от 90 дни в рамките на всеки 180-дневен период. Споразумението за визови облекчения допринася за засилването на междуличностните контакти и споделянето на ценности, включително зачитането на правата на човека и демократичните принципи.

(3) Съгласно член 14, параграф 5 от Споразумението за визови облекчения всяка от страните по него има право да спре прилагането му изцяло или отчасти по причини, свързани с обществения ред, защитата на националната сигурност или защитата на общественото здраве. Другата страна се нотифицира за решението за спиране не по-късно от 48 часа преди неговото влизане в сила. Страната, спряла прилагането на Споразумението за визови облекчения, информира незабавно другата страна веднага след като отпаднат причините за това спиране.

(4) През 2024 г. Грузия прие Закона за прозрачността на чуждестранното влияние и законодателния пакет относно семейните ценности и защитата на малолетните и непълнолетните лица. Оценката на това законодателство е, че то подкопава основните права на грузинските граждани, включително свободата на сдружаване и свободата на изразяване на мнение, правото на неприкосновеност на личния живот и правото на участие в обществените дела, и засилва стигматизацията и дискриминацията.

(5) В заключенията си от 27 юни 2024 г. Европейският съвет подчерта, че Законът за прозрачността на чуждестранното влияние представлява отстъпление от стъпките, изложени в препоръката на Комисията за статут на страна кандидатка, и призова грузинските власти да пояснят намеренията си, като се откажат да действат в посока, която застрашава пътя на Грузия към Европейския съюз и де факто води до спиране на процеса на присъединяване. В заключенията си от 17 октомври 2024 г. Европейският съвет повторно изтъкна, че курсът на действие, предприет от грузинското правителство, застрашава европейския път на Грузия и де факто спира процеса на присъединяване, и призова Грузия да приеме демократични, всеобхватни и устойчиви реформи в съответствие с основните принципи на европейската интеграция.

(6) На 28 ноември 2024 г. грузинските власти обявиха намерението си да не се стремят към започване на преговори за присъединяване с Европейския съюз до 2028 г. Това съобщение предизвика масови протести в редица грузински градове, на които грузинските власти отговориха с непропорционална сила и насилие, както и с произволни арести и малтретиране на протестиращи, политици и журналисти.

(7) Действията, предприети от Грузия, нарушават основните принципи, въз основа на които бе сключено Споразумението за визови облекчения, и са в разрез с интересите на Съюза и неговите държави членки. По-специално тези действия не зачитат правата на човека и демократичните принципи и по този начин са несъвместими с ценностите на Съюза и възпрепятстват стабилното развитие на икономическите, хуманитарните, културните, научните и други отношения между Съюза и Грузия.

([1]) ОВ L 52, 25.2.2011 г., стр. 34.

(8) На този фон в своя 7-ми доклад по механизма за временно спиране на освобождаването от изискването за виза Комисията подчерта стъпките, които Грузия трябва спешно да предприеме, за да даде отговор на опасенията на Комисията, и отбеляза, че в момента се обмисля активиране на механизма за временно спиране на освобождаването от изискването за виза по отношение на някои категории лица.

(9) За да се защити обществения ред в държавите членки и в Съюза, е целесъобразно и пропорционално държавите членки да изискват виза от грузински граждани, притежаващи валидни дипломатически паспорти, които пътуват до Съюза, тъй като тези лица представляват интереси, противоречащи на интересите, които първоначално доведоха до сключване на Споразумението за визови облекчения от страна на Съюза. Поради тези причини следва да бъде спряно прилагането на някои разпоредби на Споразумението за визови облекчения, в които се предвижда освобождаване от изискването за виза на грузински граждани, притежаващи дипломатически паспорти, както и улеснения за определени категории граждани на Грузия, кандидатстващи за виза за краткосрочно пребиваване, а именно членовете на официални грузински делегации, членовете на националното и регионалните правителства и парламенти на Грузия, както и членове на Конституционния съд и на Върховния съд на Грузия, при изпълнението на техните задължения.

(10) Настоящото решение представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген, в които Ирландия не участва в съответствие с Решение 2002/192/ЕО на Съвета ([2]). Следователно Ирландия не участва в неговото приемане и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане.

(11) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, Дания не участва в приемането на настоящото решение и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане.

(12) Предвид сериозната обстановка в Грузия настоящото решение следва да влезе в сила в деня на приемането му,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Спира се прилагането, считано от 29 януари 2025 година, на следните разпоредби от Споразумението между Европейския съюз и Грузия за улесняване на издаването на визи (наричано по-нататък „Споразумението за визови облекчения“):

а) член 4, параграф 1, буква б) по отношение на членовете на официални делегации на Грузия, които въз основа на официална покана до Грузия трябва да участват в официални срещи, консултации, преговори или програми за обмен, както и в мероприятия, провеждани на територията на държавите членки от международни организации;

б) член 5, параграф 1, буква б) по отношение на членовете на националното и регионалните правителства, както и членовете на Конституционния съд и Върховния съд на Грузия;

в) член 5, параграф 1, буква в) по отношение на постоянните членове на официални делегации на Грузия, които въз основа на официална покана до Грузия трябва редовно да участват в срещи, консултации, преговори или програми за обмен, както и в мероприятия, провеждани на територията на държавите членки от международни организации;

г) член 5, параграф 2, буква а) по отношение на членовете на официални делегации на Грузия, които въз основа на официална покана трябва редовно да участват редовно в срещи, консултации, преговори или програми за обмен, както и в мероприятия, провеждани на територията на държавите членки от международни организации;

д) член 5, параграф 3 по отношение на категориите, посочени в член 5, параграф 2, буква а);

е) член 6, параграф 1 по отношение на таксите за обработка на заявления за визи за категориите граждани и лица, посочени в член 6, параграф 3, букви в) и е) и член 10, параграф 1;

([2]) Решение 2002/192/ЕО на Съвета от 28 февруари 2002 г. относно искането на Ирландия да участва в някои разпоредби от достиженията на правото от Шенген (ОВ L 64, 7.3.2002 г., стр. 20, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2002/192/oj).

ж) член 6, параграф 3, букви в) и е) по отношение на членовете на националното и регионалните правителства и членовете на Конституционния съд и Върховния съд, както и членовете на официални делегации на Грузия, които въз основа на официална покана до Грузия трябва да участват в срещи, консултации, преговори или програми за обмен, както и в мероприятия, провеждани на територията на държавите членки от междуправителствени организации;

з) член 7 по отношение на категориите граждани и лица, посочени в член 6, параграф 3, букви в) и е) и член 10, параграф 1;

и) член 10, параграф 1 по отношение на гражданите на Грузия, които притежават валидни дипломатически паспорти, издадени от Грузия.

Член 2

Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

Съставено в Брюксел на 27 януари 2025 година.

За Съвета

Председател

K. KALLAS